

Қазақстан Республикасының
Одесет Министрлігі
Затынғаның Франдамы
№ 12 • 02 07
Халықаралық жарыс
БИРЛІК № 03 100000
Министрлік тұрақтылықтың күні
17.07.05

Ақтөбе облыстық әкімдігі 2021 жылғы
«29» наурыздагы № 93 бүйрүгімен бекітілді
БЕКІТІЛДІ

«Ақтөбе қаласының белгілі болімі»
Мемлекеттік мекемесінің
«Хиуаз Достанова атындағы № 14 орга мектеп»
коммунальдық мемлекеттік мекемесінің
ЖАРҒЫСЫ

**«Хиуаз Достанова атындағы № 14 орта мектеп» коммуналдық
мемлекеттік мекемесінің жарғысы**

I. ЖАЛЫН ЕРЕЖЕЛЕР

1. «Ақтөбе қаласының білім берімі» мемлекеттік мекемесінің «Хиуаз Достанова атындағы № 14 орта мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесі (бұдан ері - коммуналдық мемлекеттік мекеме) мектепке дейнігі тәрбие мен оқыту, бастауыш, негізгі орта, жапырақтыру және орта білім берудің бағдарламаларын жүзеге асyrу функцияларын іске асyrу үшін ұйымдық - күкүкстық нысанында күрьылған, заңды тұлға мартебесіне ие коммерциялық емес мемлекеттік мекеме болып табылады.
2. Мемлекеттік мекеменің тұрғы: коммуналдық.
3. «Хиуаз Достанова атындағы № 14 орта мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесі Депутаттар кенесі Ақтөбе қаласының аткаруашы комитетінің 1939 жылғы «22» шілдедегі № 18 қауызымен күрьылған.
4. «Хиуаз Достанова атындағы № 14 орта мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің күрьыттайшысы Ақтөбе облысының әкімдігі болып табылады (бұдан ері - күрьыттайшы).
5. Атаптан саланың уәқілетті органы «Ақтөбе қаласының білім берімі» мемлекеттік мекемесі (бұдан ері - тиисті саланың уәқілетті органы), ал мекеменің мемлекеттік мүлкін басқару жөніндегі уәқілетті органы «Ақтөбе облысының каржы басқармасы» мемлекеттік мекемесі болып табылады (бұдан ері - мемлекеттік мүлкі жөніндегі уәқілетті орган).
6. Мемлекеттік мекеменің атаву: «Ақтөбе қаласының білім берімі» мемлекеттік мекемесінің «Хиуаз Достанова атындағы № 14 орта мектеп» коммуналдық мемлекеттік мекемесі.
7. Коммуналдық мемлекеттік мекемесінің орнадаскан жері: индекс 030006, Казakhstan Республикасы, Ақтөбе облысы, Ақтөбе қаласы, Алматы ауданы, Шәкен Айманов көшесі, 8 үй.

2. КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕНІҢ ЗАҢДЫ

МӨРТЕБЕСІ

8. Коммуналдық мемлекеттік мекеме мемлекеттік тіркеуге альынган ұқытынан бастап күрьылды деп есептеліп, заңды тұлғанын күкүкшарына ие болады.
9. Коммуналдық мемлекеттік мекеменің Казakhstan Республикасының заңнамасына сәйкес дербес тендерімі, банкте штоттары, Казakhstan Республикасының Мемлекеттік Елтандасы бейнеленген және мемлекеттік мекемесінің атапу жазылған бланктері, мөри болады.
10. Коммуналдық мемлекеттік мекеме басқа заңды тұлғаны күра алмайды, соңдай-ақ онын күрьыттайшысы (катаусызы) бола алмайды.
11. Коммуналдық мемлекеттік мекеме өзінің міндеттемелері бойынша өзінің көпілдіндегі акшамен жауап береді. Мекемеде акша жеткілікіз болған

жадайда оның міндеттемелері бойынша субсидиарлық жауапкершілік лайыкты бюджет каражатымен Kazakhstan Республикасы немесе әкімшілік аумактық бірлікте болады.

12. Коммуналдық мемлекеттік мекеме азаматтық-куқықтық мәмілелері Kazakhstan Республикасы Каражы министрлігінің аумактық казынашылық белгіліліктеріндегі тіркелгеннен кейін күшіне енеді.

3. КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕ КЫЗМЕТИНІҢ МӘНІ

МЕН МАҚСАТТАРЫ

13. Мекеме кызметтін мәні – үлттых және жалпы адами күндылықтар, ғылым жетістіктері мен оның тәжірибесі негізінде жеке тұлғанын калыптастыру, мен дамуына бағытталған сапалы білім алу үшін жақетті жағдайлар жасау.

14. Білім алушылардың жалпы ғылыми және мәдени дайындықтарын калыптастыру; мамандыкты саналы түрде таңдау үшін негіз калыптастыру, коғамның шығармашылық күтін дайындау, мектеп оқуышынын жеке тұлғасын, ар-намысын көрлеу, оған сену, оның жеке максаттары мен мудделерін кабылдау мекеме кызметтінің максаты болып табылады.

15. Максатқа жету үшін коммуналдық мемлекеттік мекеме келесі кызмет түрлерін жүзеге асырады:

- Мектепке дейнің тәрбие мен оқыту, бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудін бағдарламаларын жүзеге асыру;
- мекеменің мектеп жаңынан әр баланың жеке ерекшеліктері мен мүмкіндіктерін ескере отырып, балаларды күту және қалагалауды үйімдастыру, баланың деңсаулығындағы ауытқушилықты уакытылы түзету, ата-аналармен педагогикалық-психологиялық агарту жұмыстарын жүргізу, балалардың ақыл-ойынын, дene бітімінін, адамгершілік, эстетикалық, танымтық дамуын, баланың ерте алеуметтененүін қамтамасыз ететін мектепке дейнің шағын орталық ашуга мүмкіндігі бар;
- пәндер бойынша тәрсілелі оқыту бағдарламаларын іске асыру;
- бейнаңды және бейнідік лайылық бағдарламаларын жүзеге асыруду;
- косымша білім беру, сауықтыру, спорттық кызметтердің көрсету (оның шінде ақылды);
- білім беру мекеме кызметкерлерінің белгілілігін артыру жұмысын үйімдастыру;
- оқу жоспарлары, бағдарламалар, оқу куралдар, ғылыми, әдістемелік, анықтамалық әдебиеттерді әзірлеу;
- психологиялық диагностика мен тестілеу өткізу;
- семинар, конференция, байқау, олимпиадалар үйімдастыру;
- концерттер мен көрмелер үйімдастыру.

Коммуналдык білім беру мекемесінің міндеттері:

- 1) білкті жеке тұлғаны қалыптастыруға және дамытуға бағытталған үлгілік оку бағдарламаларын ментеру арқылы білім алушылардың функциялық сауаттылығын дамытуға жағдайтар жасау;
 - 2) "Білім туралы" Занына сәйкес зертленген білім алушылардың тиисті мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартында (бұдан ари – МДЖМБС) көзделген ғылымдардың базистік негіздерін алудын қамтамасыз ету;
 - 3) жеке тұлғанының шығармашылық, рухани және салуатты өмір салтынын берік негіздерін дамыту, адамгершілкін және салуатты өмір салтынын берік негіздерін қалыптастыру;
 - 4) азаматтылыққа және патриотизме, өз Отаны – Казахстан Республикасында сүйістепешілікке, мемлекеттік әмбапияда және қазақ тілін күрметтеуге, халық дастандарларын қалдрлеуге, Конституцияға карсы және қоғамға карсы кез келген көрністерге төзбеушілікке тәрбиелеу;
 - 5) белсенді азаматтық ұстанымы бар жеке тұлғаны тәрбиелеу, республиканың қоғамдық-санаси, экономикалық және мәдени өміріне араласу, қажеттіліктерін, жеке тұлғаны өз құқыктары мен міндеттеріне саналы қөзқарасын қалыптастыру;
 - 6) отандық және әлемдік мәдениеттің жетістіктеріне баулу, казак халқының және Қазақстан Республикасында тұратын басқа да ұлттардың тарихын, әдет-ғұрлы мен дәстүрлөрін зерделеу;
 - 7) педагог қызыметкерлердің алеуметтік мәртебесін арттыруды қамтамасыз ету;
 - 8) білім беру үйімдердің еріктілігін, дербестігін көнектіту, білім беру ісін басқаруды демократияландыру;
 - 9) қоғам мен экономиканың қажеттілікке жауап беретін білім саласын бағалаудың үлттық жүйесінін жұмыс істеу болып табылады.
 6. Коммуналдық мемлекеттік мекемеде жарыла бекітілген өз қызыметтің мәні мен максаттарына сай көмейтін қызыметті жүзеге асыруға, сондай-ақ мәмілелер жасауға тығым салынады.
 7. Коммуналдық мемлекеттік мекеме қызмет максаттарына кайшы жасалған мәміле, Қазақстан Республикасының шектеулі заңдарында немесе күрьлтай құжаттарында не басшының жарылық қызыреттін буза отырып жасалған мәміле тиісті саланың уәкілетті органының немесе мемлекеттік мүлік жөніндегі үәкілетті органдың не прокурордың талабы бойынша жарамсыз деп танылуы мүмкін.
 8. Коммуналдық мемлекеттік мекеме басшысының мемлекеттік мекемемен жарылық емес қызметті жүзеге асыруға бағытталған әрекетті енбек міндеттегемелерін бұзу болып табылып, тәргілтік және материалдық жауапкершілікке әкеледі.

4. КОММУНАЛДЫК МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІН БАСҚАРУ

19. Коммуналдык мемлекеттік мекеменін күрьыттайшысы мынадай функцияларды жүзеге асырады:
- 1) мемлекеттік мекеменің күрьлуы, кайта күрьлуу же таратылуу туралы шешім кабылдайды;
 - 2) мекеменің жаргысын бекітеді, оған өзгерістер мен толықтырулар енгізелі;
 - 3) Казакстан Республикасының заннамасымен белгілінген баска да функцияларды жүзеге асырады.
20. Мемлекеттік мұлік бойынша үәкілдегі орган Казакстан Республикасының заннамасына сәйкес мынадай функцияларды жүзеге асырады:
- 1) коммуналдык мемлекеттік мекемесіне мұлікіті бекітіп береді;
 - 2) коммуналдык мемлекеттік мекемесінің мұлкінің сакталуын бакылауды жүзеге асырады;
 - 3) Казакстан Республикасының заннамасымен белгілінген баска да функцияларды жүзеге асырады.
21. Коммуналдык мемлекеттік мекемесін жалпы баскарууды тиісті сандың үәкілдегі органды (жергілікті аткарушы орган) жүзеге асырады жеңе Казакстан Республикасының заннамасында белгілінген ретпен мынадай функцияларды жүзеге асыреді:
- 1) коммуналдык мемлекеттік мекемесінің жеке каржыландыру жоспарын бекітеді;
 - 2) коммуналдык мемлекеттік мекемесінің мұлкінің сакталуына бакылауды жүзеге асырады;
 - 3) коммуналдык мемлекеттік мекемесінің күкіктарын, міндеттері мен жауапкершілігін, оны лауазымынан босату негіздерін айқындаиды;
 - 4) коммуналдык мемлекеттік мекеме күрьльмы мен шекті штаттық санын бекітеді;
 - 5) жылдық жаржы есептілікте бекітеді;
 - 6) Казакстан Республикасының заннамасында белгілінген баска да функцияларды жүзеге асырады.
22. Коммуналдык мемлекеттік мекемесін баскару Казакстан Республикасының заннамасына, тиісті үлгідегі білім беру үйімі кызметінің үлгілік ережелері мен осы Жарғыга сәйкес жеке-дара баскару жеңе алкалық принциптерімен жүзеге асырылады.
23. Коммуналдык мемлекеттік мекемесін тікелей баскарууды директор жүзеге асырады.
24. Директор Казакстан Республикасының заннамасында белгілінген тәртіппен лауазымға тағайындалады жеңе лауазымынан босатылады.
25. Директор лауазымға білім беру саласындағы үәкілдегі орган айқындаған тәртіппен конкурстық негізде тағайындалады.
26. Директор Казакстан Республикасының заннамасында белгілінген тәртіппен атестаттаудан етеді.

27. Директор мекеме жұмысын үйімдастырады және бастыштык жасайды, жергілікті атқарушы органды тікелей бағынады (Казахстан Республикасы заннамасында көзделген жагдайларды көслеганды) және коммуналдык мемлекеттік мекемесіне жүктелген міндеттер мен олардың өз функцияларын жүзеге асыруна жеке жауапты болады.
28. Директор дара басшылық кабидаты бойынша арекет етеді және коммуналдык мемлекеттік мекемесі кызыметін кызыметін жүзеге асыруы барысында Казакстан Республикасының заннамасында және осы Жарғымен айқындалатын өз құзіретіне сәйкес дербес шешеді.
29. Коммуналдык мемлекеттік мекеменін кызыметін жүзеге асыруы барысында директор Казакстан Республикасы заннамасында белгіленген тәртіппен:
- 1) коммуналдык мемлекеттік мекеме атынан сенимхатасы зәрекет етеді;
 - 2) органдарда, баска да үйімдарда мекеменің мүлдесін білдреді;
 - 3) көлісім-шарттар жасасады;
 - 4) сенимхаттар береді;
- 5) коммуналдык мемлекеттік мекемесінің іс саларларға, тағылымдамаға, кызметкерлерді казакстандық және шегедік оку орталыктарында оқытуға және кызметкерлердің біліктілігін арттырудың баска да турлеріне байланысты тәртібі мен жоспарларын бекітеді;
- 6) банк шоттарын ашады;
- 7) барлық кызметкерлер үшін міндетті бүйірлектар шыгарады және нұсқаулар береді;
- 8) жергілікті атқарушы орган тәгайіндайтын кызметкерлерден баска, мекеме кызметкерлерін жұмыска кабылдайды және жұмыстан босатады;
- 9) коммуналдык мемлекеттік мекемесі кызметкерлеріне, Казахстан Республикасының заннамасына сәйкес көтермелдеу шараларын және тәртіптік жаза колданады;
- 10) өз орынбасарларының және мекеменің баска да кызметкерлерінін міндеттері мен екілдегі аясын айқынлады;
- 11) ата-апапарының камкорлығының калған кәмелеттік жаска толмаган балапардың камкорлығын және корғаншылығын үйімдастырады;
- 12) өз құзіретіне сай оқу-тәрбие процесі мазмұнның мемлекеттік жалпы білім беру стандарттарының талаптарына сойкестігіне мерзім сайын бакылауды үйімдастырып, еткізп отырады;
- 13) мектептің оқу жоспарларын бекітеді, өз құзіретіне сай мектептің атtestациясын өткізеді;
- 14) әдістемелік камтамасыз етулі жоспарлап, үйімдастырады;
- 15) Казахстан Республикасы заннамасымен, осы жарғымен (еже жемен) және тиисті саланың үәкілдегі органдымен (жергілікті атқарушы орган) жүктелген баска да функцияларды жүзеге асырады.
30. Директор мемлекеттік басқару органымен көлісім бойынша бас бухгалтерлі лауазымға тағайындауды және лауазымнан босатады.

31. Директорға өзінін лауазымын білім беру үймалары ішіндегі немесе олар тыс жертердегі басқа да басшылық (ғылыми және ғылыми-әдістемелік басшылықтан басқа) лауазымдармен коса аткаруға тыйым салынады.

32. Директордын лауазымдық міндеттерін коса аткаруға болмайды.

33. Директор Казасстан Республикасының зандарында белгілінген тәртіпен:

1) білім беру үймын білім алушыларының, тәрбиеленушілерінің, қызметкерлерінің күкіктары мен бостандықтарын бузганды;

2) өзінін құзыретіне жаткызылған функцияларды орындағаны;

3) мемлекеттік жалпыга міндетті білім беру стандартының талаптарын бузганды;

4) білім беру үймын білім алушыларының және тәрбиеленушілерінің, қызметкерлерінің оку-тарбие процесі кезіндегі өмірі мен деңсаулығы;

5) қаржы-шарашылық қызметтін жай-күй, онын ішінде материалдық және ақша қаражаттарын нысаналы пайдаланғаны;

6) нормативтік күкіктардың шартының талаптарында көзделген талаптарды озға де бузганды үшін жауаптылықта болалы.

34. Коммуналдық мемлекеттік мекемесінде алқалы басқару органдары құрылады. Алқалы басқарудын нысандары, оларды сайлау тәрбібімен коса, жұмысты үймаластырудын үлгілі ережелерін білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітеп педагогтік кенес, камкоршылық кенес, әдістемелік (оку-әдістемелік, ғылыми әдістемелік), кенестер және басқа да нысандар бола алады.

35. Педагогикалық кенес коммуналдық мемлекеттік мекемесін алқалы басқару нысандарының бір болып табылады.

36. Педагогикалық кенес:

1) оку-тарбие жұмыстарын жостарлау және іске асыру;

2) оку жұмыс жостарларын бекіту;

3) білім беру қызметтерін үсіну саласы;

4) инклюзивті, арнайы білім беруді қамтамасыз ету үшін білім алушылардын (тарбиеленушілердін) үлгерімі және психологиялық педагогикалық даму ерекшеліктері туралы альынған деректердің негізінде білім алушылардын (тарбиеленушілердін) жеке ерекшеліктері ескеріліп, оку-тарбие және түзету-дамыту жұмыстарын үймаластыруға үсінімдер азірлеу;

5) білім алушыларга корытынды аттестаттауды өткізу, оларды емтиханга жіберу, үсінілған күжаттар негізінде білім алушыларды өмітиханнан босату, білім алушыларды келесі сыныпка ауыстыру немесе оларды кайталау курсына калдыру, білім алушыларды ғылуматтармен, мактадағы көзімен марафаттау, негізгі орта білімді үздік бітіру туралы аттестат, негізгі орта білімді бітіріндегі туралы аттестат, жалпы орта білімі туралы үздік аттестат, жалпы орта білімі туралы аттестат, белгілінген үлгідегі анықтама беру туралы шешімдер кабылдау;

- 6) коммуналдык мемлекеттік мекемесіндегі педагогтердің оку жүктемесін болу, оларды аттесттаттауға дайындау, маралаттау және көтермелей;
- 7) білім беру үймінин үш тілде оқытуға ауысуы;
- 8) экспернаттык оқыту нысанындағы білім алушыларға рұксат беру, корыбынды аттесттаттау жүргізу;
- 9) зияткерлік, ғылыми, спорттық жаһыстарға, музикалық-шығармашылық конкурстарға катысушы білім алушыларға жеке жұмысты үйімдастыру;
- 10) сабак кестесін құрастыру;
- 11) білім алушыларды (тарбиеленушілерді) кабылдау, ауыстыру және бітіріп шыгару;
- 12) білім алушынын (тарбиеленушінің) эмоциялық-ерік және жеке дамуын зорделеу;
- 13) окуы мен тарбиесінде тұракты киындықтарға шалдығатын балалардың ерекше білім алу қажеттілктерін анықтау үшін оларды психологиялық-медициналық-педагогикалық консультацияға жолдау бойынша үсынымдар беру;
- 14) касіби қызыметке алғаш келген педагогке бір оку жылы кезеңіне бекітілтін тәлімгерді анықтау мәселелерін қарастырады.
37. Педагогикалық кенестің құрамына білім беру үйімдарының барлық педагогтары кіреді.
38. Директор педагогикалық кенестің тәрагасы болып табылады. Педагогикалық кенестің хатшысын бір жылға кенес мүшелерімен сайланады.
39. Педагогикалық кенестің құрамы бір оку жылына директордың бүйірғымен беріктіледі.
40. Педагогикалық кенестің отырысына педагогикалық кенестің мүшелері шақырьлауды. Қарастырылатын мәселелеге сәйкес камкоршылық кенестің, ата-аналар комитетін мүшелері, білім беру үйімдарына қарасты медициналық пункт қызыметкерлері, сондай-ақ білім алушылардың ата-аналары косымша шақырьлады.
41. Педагогикалық кенестің жұмысы бір оку жылына әзірленетін және директор беріктін жұмыс жоспары бойынша жүргізіледі.
42. Педагогикалық кенестің отырысы жоспарлары (жылъына кемінде 5 рет) және жоспардан тыс (туындаған проблемаларды талдауды, оларды енсеру жолдарын пысқыттауды, рұксат берілтін жүктемені анықтауды, оқыту режимі мен нысанын өзгерту қажеттігін қарастыратын, педагогтардың немесе ата-аналардың сұраныстары бойынша үйімдастырылады) болып белгілі. Педагогикалық кенестің барлық мүшелерінің 1/4 ұсынысы бойынша педагогикалық кенестің жоспардан тыс отырысы өткізіледі.
43. Отырысты өткізуге дайындық отырыс өткізілтін күнге дейін 10 (он) күнтізбелік күннен кешкітірлемей жоспарланады. Білім алушылармен (тарбиеленушілермен) тікелей жұмыс жүргізетін қызыметкерлер отырыс өткізілгенге дейін 3 (үш) жұмыс күн калғанда хатшыга тиісті күжаттарды

үсінады. Педагогикалық кенес отырысының уақыты, орны және тәртібі мекептөрдің мекемелерінде.

44. Педагогикалық кенестін шешімі дауыс берушілердің жалпы санының көпшілік дауысымен кабылданады. Дауыс тен болған жағдайлда тәрага дауысы шешуші болып табылады. Педагогикалық кенестін күзыресті шеңберде кабылданған және заннамага кайши келмейтін шешімдері орындауга міндетті болып табылады.

45. Педагогикалық кенестін отырысы бойынша хаттама шыгарылады. Хаттамаға кенестін тәрагасы мен хатшысы кол кояды.

46. Педагогикалық кенес отырысында талқыланатын маселелер бойынша орындау мерзімі және орындауда жауапты тұра көрсетілген каяулы шыгаралды. Кенестін кезекті отырысында тәрага еткен педагогикалық кенес шешімін орындауда нәтижесі туралы корытынды шыгарады.

47. Педагогикалық кенестін хаттама кітапшасының әрбір беті нағарланағанда, жіппен тігілген, білім беру үйымының мөрімен және білім беру үйымы баспасынның колымен бекітілген болуы керек.

48. Коммуналдық мемлекеттік мекемелер алқапты басқарудың нысанының бірінде Камкоршылық кенес болып табылады. Камкоршылық кенес жұмысын үйімдастыру, оны сайлауда тәргібі ережелерін білім беру саласындағы уәкілетті орган бекітегін үлгілік кагидалар негізінде жүзеге асырылады.

5. КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕГЕ (МЕКТЕПКЕ)

БЛІМ АЛУШЫЛДАУ ҚАБЫЛДАУ ТӘРТІБІ

49. Коммуналдық мемлекеттік мекеме (мектеп) окуга кабылдауды Казакстан Республикасының Конституциясына, Занға, Бастауыш, негізгі орга және жалпы орга білімнің жалпы білім беретін оку бағдарламаларын іске асқаратын білім беру үйимдарына окуга кабылдаудын үлгілік кагидаларына өзге де нормативтік күкүктық актілерге, осы Жарғыға сәйкес жүзеге асырады.

50. Білім алушылардын катарына кабылдау мектеп директорының бүйробы негізінде жүргізіледі.

51. Сыныптарды білім алушылардың даярлық деңгейі және даму дәрежесі бойынша жасақтауда руқсат етілмейді.

52. Мекептеге білім алушыларды кабылдау кезінде директор Казакстан Республикасы Білім және ғылым министрлігінен бекітілген білім беру кызметтерін көрсетудің үлгілік шарттына сәйкес білім беру кызметтерін көрсету үшін балалардың немесе білім алушылардың ата-аналарымен немесе өзге де заңды өкілдермен шарт жасайды.

53. Ерекше білім берилууне жақыншылғы бар балаларды мектепке окуга кабылдау баланың ата-анасының немесе өзге занды өкілдерінің көлісімімен педагогикалық-медициналь-психологиялық консультация корытындысы ескеріле отырып жүзеге асырылады.

54. Мектепке дайындык деңгейне караастан, осы мектеп кызмет көрсететін аумакта тұратын барлық балалардын колжетімділігін камтамасыз ете отырып, алты жастағы және күнтізбелік жылда алты жасқа толатын балаларды бірінші сыйылқа кабылдауды камтамасыз етеді.
55. Күжаттарды кабылдау және мемлекеттік кызметті көрсегудін нациjелерін беру еki тәсіл: көрсетілген кызметті беруші арқылы "электрондык үкімет" веб-порталы және мектеп арқылы қағаз түріндеге асырылады.
56. Мемлекеттік кызметті ату ушін баланын ата-аналары немесе өзге занды өкілдері көрсетілген кызметті берушіге мемлекеттік кызметті көрсету стандартында көрсетілген Улгілік Кағидаларға сәйкес күжаттар тібесін үсінады.
57. Мектептің бірінші сыйыбына кабылданатын балалардын ата-аналарынан немесе өзге де занды өкілдерінен күжаттарды кабылдау аймадағы күнтізбелік жылдын 1 сауїрінен бастап 1 тамызына дейін жузеге асырылады.
58. Тиісті мемлекеттік органдар шекшеу іс-шараларын жузеге асырган, төтение жағдай енгізілген, белгілі бір аумакта алеуметтік, табиғи және техногендік сипаттағы төтение жағдайлар туындалған жағдайларда мектептің бірінші сыйыбына күжаттарды кабылдау аймадағы жылғы 20 тамыздан кешіктірімей жүргізіледі.
59. Мектеп бірінші сыйылқа кабылдау туралы бұйрықты аймадағы жылғы 25 тамыздан кейін шыгаралы.
60. Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру үйымдары арасында балаларды ауыстыру ушин күжаттарды кабылдау Бастауыш, негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім берегін оку бағдарламаларын іске асыратын білім беру үйымдарына окуга кабылдаудын Улгілік Кағидаларға сәйкес "Бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім беру үйымдары арасында балаларды ауыстыру ушин күжаттарды кабылдау" мемлекеттік көрсетілген кызмет стандартына сәйкес портал арқылы немесе көрсетілген кызметті беруші арқылы жеткізгіштеге жузеге асырылады.
61. Білім алушыларды метептің екінші, ушінші, тергінші, бесінші, алтыншы, жетінші, сегінші, төгізинші сыйылтарына кабылдау білім беру үйымының кызмет көрсете аумағында тұратын білім алушылардын колжетімділігін камтамасыз ете отырып жузеге асырылады.
62. Мектептің онынши, он бірінші сыйылтарына білім алушыларды кабылдау мектептің кызмет көрсете аумағында тұратын білім алушылардын колжетімділігін камтамасыз ете отырып және білім алушының жеке өтінішін не олардың ата-аналарының немесе өзге де занды өкілдерінін өтінішін және негізгі орта білім туралы мемлекеттік үлгідегі күжаттының негізінде жузеге асырылады.
63. Өтініштерді кабылдау негізгі орта білім туралы мемлекеттік үлгідегі күжатты бергеннен кейін басталады.

6. ОКУ-ТӘРБИЕ ПРОЦЕСІН ҰЙЫМДАСТЫРУ

64. Мектептегі оку-тарбие процесі жұмыстық оку жоспарлары мен жұмыстық оку бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады.
65. Мектеп жүзеге асыратын оку және тәrbie процесін ұйымдастырудын негізі болып табылады.
66. Оку және тәrbie жұмыстарын жоспарлау оку жоспарлары мен бағдарламаларының толық көлемде уактылы және сапалы орындалуын камтамасыз етуге тиіс.
67. Мектепте оку-тарбие жұмысын жоспарлау бекітілген оку-тарбие процесінің оку жылына арналған гравитигі мен бекітілген теориялық және практикалық сабактардың кестесі негізінде жүзеге асырылады.
68. Мектепте журнандарын және оку бағдарламаларының оку саяттарында орындалуын есепке алу табельдерін жүргізу арқылы жүзеге асырылады.
69. Мектепте тәrbie бағдарламалары білім беру процесінің кұрамлас болға болып табылады және білім алушылардың, тәrbиеленушілердің патриоттық, азаматтық, интернационалдық, жоғары моральдық және имандылық сезімін калыптастыруға, сондай-ақ жан-жакты қызығушылықтары мен кабілеттерін дамытуға бағытталған.
70. Мектепте нацилік, этностық, діни, алеуметтік ынтымасыздық пен іштіліктің жалпына танылған принциптеріне кайшы келетін өзге де идеяларды насиҳаттауга тыйым салынали.
71. Оку-тарбие процесі білім алушылардың, тәrbиеленушілердің педагогерлердің адамгершілік кадр-касегін, өзара құрметтеу және мұгедектердің құқыктарына білім беру жүйесінің барлық деңгейлерінде күрметтеп карау негізінде жүзеге асырылады.
72. Білім алушылар мен тәrbиеленушілерге көпшілік күш көрсету, моральдық және психикалық қызыым жасау әдістерін колдануға жол берілмейді.
73. Мектеп оку процесін Казахстан Республикасының білім және ғылым министрлігімен бекітілген Казахстан Республикасындағы бастауыш, негізгі орта, жалпы орта білім берудің үлгілік оку жоспарларына және Жалпы білім беру үйимдарына арналған жалпы білім берегін пәндердің, таңдау курстарының және факультативдердің үлгілік оку бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырады.
74. Мектеп үлгілік оку жоспарын, оның ішінде оку процесі жүзеге асырылатын қысқартылған оку жүктемесі бар үлгілік оку жоспарларын дербес таңдалап алады.
75. Бастауыш білім берудің үлгілік оку бағдарламалары болалың жеке басын қалыптастыруға, оның жеке кабілеттерін, оку ісіндегі он таптынысы мен машиқтарын: негізгі мектептің білім беру бағдарламаларын кейіннен мемгеру үшін окуудын, жазудын, есептеудін, коммуникативтік дағдылардың, шыгармашылық үрғыдан өзін-өзі көрсетуін, мінез-құлдық мәдениетінің берік дағдыларын дамытуға бағытталған.

76. Негізгі орта білім берудын үлгілік оку бағдарламалары білім алушылардың ғылымдар жүйесінің базалық негіздерін ментеруіне, олардың бойында тұлғааралық және этносаралық катынастың жоғары мәдениетін калыптастыруға, жеке адамның өзін-өзі билеудіне және касіткі бағдарланаудың бағытталған.
77. Үлгілік оку бағдарламасы білім алушылардың бейіндеңдің даиралығын камтайды.
78. Жапты орта білім берудін үлгілік оку бағдарламалары бейіндеңдің оқытулы енгізе отырып, дифференциацияу, интеграцияу және білім беру мазмұнның касіткі бағдарлардау негізінде әзірленген.
79. Меншік нысандарына карамастаң, барлық білім беру ұйымдары білім алушылардың мемлекеттік тіл регионде казак тілін білуін, сондай-ақ білім берудің тыңды дегендегін МЖМБС-на сәйкес орыс тілін және шет тілдерінің біреуін оқып-үйренуін камтамасыз етеді.
80. Білім алушылардың, тәрбисленушілердің оку жүктемесі, сабак режимі МЖМБС, санитарилияттық кагидалардың, үлгілік оку жоспарлары мен білім беру саласындағы деңсаулық сактау және білім беру органдарының ұсынымдары негізінде дайындалған білім беру ұйымдары бекітетін ережелермен айқындалады.
81. Білім беру ұйымындағы сабактар кестесін онын басшысы не оны алмастыратын тұлға бекітеді.
82. Сабак кестесіндегі оку сабактарының күнделікті саны, ұзактығы және реті көрсетіледі.
83. Білім беру ұйымдарындағы сабак кестесі білім алушылар мен тәрбиеленушілердің тамактануы мен белсенелі демалуы үшін ұзактығы жеткілікті үзілістерді көздейді.
84. Білім беру ұйымдары бір күндеңгі ең жоғары оку жүктемесін белгілеуде, ездерінің жарығларында айқындалатын оқыту нысандарын, куралдарын және әдістерін тандауда дербес болады.
85. Мектеп білім алушылардың бойында патриоттық тәрбиені, айналасындағыларға толерантты карым-катынасты, сыйбайлас жемқорлыққа карсы мәдениетті, іскерлік карым-катынас дағдыларын, тамактану мәдениетін калыптастыруды камтамасыз етеді.
86. Мектепте оқыту және тәрбие тәжірибелеге қазак тілінде жүргізіледі.
87. Мектеп ата-анашардың (немесе өзге де заналы өқілдердің) калдауы бойынша жапты білім беру бағдарламалары немесе олардың бір белгін игеру үшін күніндеңгі білім алу, экспернат және кашыктықтан білім алу нысанында окуга жағдай жасауға ықпал етіп, көмек көрсетеді.
88. Кашиктықтан білім беру технологиялары бойынша оку процесін үйімдастыру білім беру саласындағы үекілдегі органмен әзірленген қандалар негізінде жүзеге асырылады.

89. Мектепте сыйнштарды толыктыру 25 окушыдан артық емес болып белгіленеді. Жоғары сыйнштарда сыйнштардың толыктыруын 20 окушыға дейін азайтуға жол беріледі.
90. Шектеу іс-шаралары, онын ішінде карантин кезеңіндегі мектепте оқу-тарбие процесі деңсаулық саласындағы екілті органдың бекітілген "Білім беру обьектілеріне койылатын санитаријалық-эпидемиологиялық талаптар" санитаријалық кагидаларына сәйкес жүзеге асырылады.
91. Мектептегі тәргіл окушылардың және педагогикалық кызыметкерлердің адамгершілік абырайын күрметтей негізінде жүзеге асады. Білім алушыларга көткестің күші көрсету, моральдық және психикалық қысым жасауда әлштерін колдануға жол берілмейді.
92. 16 жасқа толмаган білім алушылар орта білім беру мемлекеттік үйымынан ерекше жағдайларда гана, күккішка карсы іс-әрекеттер жасағаны, білім беру үйымының жарғысын өркестел және бірнеше рет бұзғаны үшін білім беру үйымының мемлекеттік басқару органдының шептімі бойынша шыгарылады.
93. Жетім балалар мен ата-анасының, қамкорлығының калған білім алушыларды мектептен шыгару шешімі қорғаныштық және қамкоршылық органының көлісімімен қабылданады.
94. Мектептегі ата-аналар мен кемелеттік жасқа толмаган білім алушылардың озге де занды өкілдеріне оқу-тәрбие процесінің барысы мен мазмұнымен, сонымен катар білім алушылардың үлгерімімен танысуга мүмкіндік береді.
95. Мектептегі оқу жылы күркүйек айнын бірінші күнінен бастанады, егер де бул күн жекеңінбітін сәйкес келсе, онда оқу жылды одан кейін бірінші жұмыс үзактығы: 1 сыйнштарда – 33 апта; 2-11 сыйнштарда – 34 апта.
96. Каникул уақытында оқу жыл сайын Казakhstan Республикасының Білім және ғылым министрлігінің бүйрекімен айқындалады.
97. Мектептегі сабактың ғылыми көрсеткішінен сыйнштарда оқу жүктемесін бірте-бірте арттыра отырып, оқу сабактарының "сатылы" режимін колданылады. I, II тоқсандан 35 минут, III тоқсанна бастап – 40 минуттан жоспарланады.
98. Казakhstan Республикасы Білім және ғылым министрлігінің бүйрекімен бекітілген мемлекеттік стандартта сәйкес жекеленген пәндер оқытуда сыйнштарды екі тоқта белгілі оқыту жүзеге асырылады.
99. Мектептегі білім берудің жалпы білім беретін оқу бағдарламасын жаңартылған білім мазмұнында оқытылуы Kazakhstan Республикасы Білім және ғылым министрлігінің бүйрекі негізінде жүзеге асырылады.
100. Білім алушылар ата-аналардың мүделдерін ескере отырып және кабілеттерін дамыту максатында оқу жоспарының вариативті белгі есебінен сыйнштарда көсімша пәндер енгізуі мүмкін.

7. БІЛІМДЕРДІ АФЫМДАҒЫ БАҚЫЛАУ, БІЛІМ АЛУШЫЛДАРДЫ АРАЛЫҚ ЖӘНЕ КОРЫТЫНДЫ АТТЕСТАТАУ ЖҮЙЕСІ, ОЛАРДЫ

ОТКІЗУДИН НЫСАНДАРА ЖӘНЕ ТӘРІБІ

101. Негізгі орта және жалпы орта білімнің жалпы білім беру бағдарламаларын ігеру КР-нын Білім және ғылым министрлігімен бекітілген ережемен белгіленген тәріппен жүзеге асырылатын мектеп бітірушілерді міндетті корытынды аттесттаумен аякталады.
102. Мектеп білім алушыларды аралық аттесттаттау нысандарын, тәрібін және мерзімін тандауда дербестік танытга алады.
103. Білім деңгейін ағымдақ бакылау съынып журналының және білім алушылар күнделігінің негізінде жүргізіледі. Білім бағдарламасын толық мөнгерген білім алушылар келесі сыныпка көшіріледі. Оку мерзімінде жартысынан кеп уақытын олардың жаттайна тәуелсіз себептермен жіберген білім алушылар аттесттатмайды.
104. Жақартаудың білім мазмұнның бағдарламасы бойынша білім алушылардың білім жетістігі деңгейін бағаудау жүйесі Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрлігі бұйрығымен бекітілген нұскауалығы негізінде аныкталады.
105. Білім алушылар мемлекеттік емтиханнан денсаулығына байланысты медициналық комиссия корытындысы негізінде босатылады. Емтиханнан босатуга күкүк берегін аурулар тізімін КР Білім және ғылым министрлігі белгілейді.
106. Негізгі орта білім берудің жалпы білім берегін оку бағдарламасын аяктап, корытынды аттесттаттаудан өткен білім алушыларға негізгі орта білім туралы аттесттат беріледі. Жалпы орта білім берудің жалпы білім берегін оку бағдарламасын аяктап, корытынды аттесттаттаудан өткен білім алушыларға жалпы орта білім туралы аттесттат беріледі.

8. АҚЫЛЫ ҚЫЗМЕТ ҚОРСЕТУДИН ТІЗБЕСІ МЕН ТӘРІБІ

107. Білім алушылар мен тәрбиеленушілерге мектеп бюджет каражаттары есебінен көрсетегін білім беру қызметтері төгін ұсынылады.

108. Мектепке:

- 1) білім алушылар мен тәрбиеленушілерге мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттары шенбөріндегі ақылы негізде білім беру қызметтерін көрсетуге;
- 2) Қазақстан Республикасының заннамасында көздөлген жағдайларды костаганды, окушылардан және педагогерден акшана өндіріп алуға тыым салынады.
109. Мектеп мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарының талаптарынан тыс, ақылы қызметтер көрсету туралы шартты жасай отырып, ақылы негізде мыналай:
- 1) косымша білім беру бағдарламаларын (балалар және жасөспірмдер шығармашылығын, спорт, мәдениет және онер саласындағы бейімділіктер

мен кызыгуштылкыттарды ламыту, мамандарлын біліктілігін артыру) іске асыру;

- 2) оку жоспары мен бағдарламалары бойынша белгін оку уакытынан пәндер (сабактар және сабактардың циклдері) бойынша жекелеген білім алушылармен көсімші сабактар үйімдастыру;
- 3) пәндер (сабактар және сабактардың циклдері) бойынша белім алушылармен ғылым негіздерін тәрепдегіт оқып үйренуді үйімдастыру;
- 4) білім алушылар мен тарбиелушітер, педагогтер мен ерсек жүргішілік арасында әр түрлі: спорт жарыстарын, семинарлар, кеңестер, конференциялар, сондай-ақ оку-әдістемелік әлеbiетті әзірлеу мен өткізу жөніндегі іс-шаралар үйімдастыру және өткізу;
- 5) музыка аспаптарын пайдалануға беру және Интернет-байланыстын көсімші кызметтерін үсіну;
- 6) жазғы демалысты үйімдастыру, белім алушылар мен тәрбиеленушілердін, белім беру үйімінде өткізілетін түрлі іс-шараларға катастырушылардын тамактануын камтамасыз ету;
- 7) энергия кондырылыштары мен казандықтар берегін жылу энергиясын жіберу;
- 8) қасіттік белім беруді үйімдастыру (блікті жұмысшы кадрлар мен орта буын мамандарын кайта даюрау және олардың бліктілігін арттыру);
- 9) оку-өндірістік шеберханалардын, оку шаруашылықтарының, оку-тәжірбе участеклерінің өнімдерін өндіру мен өткізу үйімдастыру;
- 10) ғылыми зерттеулерді жүргізу бойынша тауарларды (жұмыстарды, көрсетілген кызметтерді) беруге күккүлі.
110. Мектеп дene шынықтыру-сауыктыру және спорт құрылыштарын муліктік жалдауга (жалға) беру жөніндегі көрсетілештерді үсінуга күккүлі.
111. Мектеп муліктік жалдауга (жалға) беруден алынған кірістерді өзі дербес пайдаланады.
112. Мектеп ақылы негізде үсінатьын тауарларга (жұмыстарға және кызметтер көрсетуге) бағалар Казахстан Республикасының заннамасында белгілінген тәртіппен бекітілуге жатады.
113. Ақылы негізде кызметтер көрсету мектеп пен белім алушының (тарбиеленушінің), оның ата-анасының немесе өзге де заңды өкілдердін өзара қатаынастары шартпен реттеледі.
114. Білім алушы шарт жасасу кезінде бүкіл оку кезеңіне шығыстарды бір мезгілде толеген жағдайда төлем сомасы оку мерзімі аяқтағанға дейін өзгермейтін болады.
115. Окуға төлемді кезең-кезеңмен толеген ретте төлем сомасы жалакының үшагоы жағдайында және инфляция индексі ескеріле отырып, жылына бір реттен жи емес өзгерілігі мүмкін.

116. Ақылы білім беру кызметі мемлекеттік стандартының негізінде жасалып, Эксперттік көнесімен көлісліген және «Ақтөбе қаласының білім бөлімі» ММ бүйрігінде негізінде ұсынылады.

117. Мектептің тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін кызметтерді) өткізу бойынша ақылы кызмет түрлерін көрсетуден тусетін каражат мектептің тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін кызметтерді) өткізуден тусетін ақша тусімдері мен шығыстарының жоспарлары бойынша пайдаланылады.

118. Базалық оку жоспарынан түсек артық каражат Казакстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен бекітілген Тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін кызметтерді) өткізуден тусетін ақша өз иелгінде қалатын мемлекеттік білім беру мекемелерінің оларды еткізу бойынша ақылы кызмет түрлерін көрсетуі және олардың тауарларды (жұмыстарды, көрсетілетін кызметтерді) өткізуден түсек ақшанды жадылапары негізінде жүргісалады.

9. МЕКТЕП ПЕН БІЛІМ АЛУШЫЛАРДЫҢ ОЛАРДЫН АТА-АНАЛАРЫМЕН ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ЗАНДЫ ОҚЫЛДЕРИМЕН ҚАТЫНСТАРЫН РӘСІМДЕУ ТӘРТІБІ

119. Білім беру істерінің катысушылары, олар окушылар, мектептің педагогикалық кызыметкерлер, окушылардың ата-аналары (немесе өзге де занды екіншілер) болып табылады.

120. Білім алатын адамдар білім алушылар немесе тәрбиеленушілер болып табылады.

121. Білім алушылар мен тәрбиеленушілердің:

- 1) мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандарттарына сәйкес сапалы білім алуша;
- 2) мектептің педагогикалық көнесінің шешімі бойынша жалпыға міндетті мемлекеттік білім беру стандарттары шенберінде жеке оку жоспарлары, қыскартылған білім беру бағдарламалары бойынша окуға;
- 3) оку жоспарларына сәйкес баламалы курстарды тандауға;
- 4) өзінің бейімділігі мен қажеттеріне карай қосымша білім беру кызметтерін, білімдерді ақылы негізде алуша;
- 5) мектептің басқаруга катысуға;
- 6) кайта кабылдануға және бір оку орынан басқасына аудысуга;
- 7) мектепте, оның шіндегі мүгелектер, мүмкіндіктері шектеулі бағалар үшін коллежетімді нысанда акпараттық ресурстарды тегін пайдалануға, оқулыктармен, оку-әдістемелік кешендермен және оку-әдістемелік күралдармен, оның шіндегі мүгелектер, мүмкіндіктері шектеулі бағалар үшін дайындалған оқулыктармен, оку-әдістемелік кешендермен және оку-әдістемелік күралдармен камтамасыз етілуге;
- 8) спорт, оку, ақт залдарын, компьютерлік сыйынтарын және кітапхананы тегін пайдалануға;
- 9) өзінің пікірі мен сенімін еркін білдіруге;

- 10) өзінің адамдық калдр-касметтің күрметтегуіне;
- 11) окудағы, ылыми және сыйакты алуға күккүйе бар.
- 12) Білім алушылар мен тәрбиеленушілерді оқу процесінен алданатуға жол берілмейді.
13. Білім алушылар мен тәрбиеленушілер мемлекеттік жаһытға міндегі білім беру стандарттарының талаптарына сәйкес білімді, шеберлікі, практикалық дағдылар мен біліктілікі мендеруге, ішкі тәртіп ережелерін сактауга, осы Жарыла және білім беру кызметтерін көрсету туралы шартта көзделген баска да талаптарды орындауға міндегі.
14. Білім алушылар мен тәрбиеленушілер өздерінің денсаулығы үшін кам жеуге рухани және тән саулығын өздігінен жетілдіруге үтілуге міндегі.
15. Мектепте білім алушылар білім беру саласындағы уәкілдік орган белгілітеген, міндегі мектеп формасына койылатын талаптарды сактауга міндегі.
16. Білім алушылар мен тәрбиеленушілер педагогік ар-намысы мен калдр-касметін, өздері білім алатын оқу орнынан дастурлерін күрметтегуге міндегі.
17. Білім алушылардың, тәрбиеленушілердің міндегітерін бұзғаны үшін оларға мектептің ішкі тәртібінің ережелерімен және осы Жарғымен көзделген тәртіптік ықтам ету шаралары не білім беру кызметтерін көрсету туралы шартта көзделген езге де шаралар колданылуы мүмкін.
18. Мектепте білім алушылардың тәрбиеленушілердің наукасттануын болдырмау, денсаулығын нығайту, тән саулығын жетілдіру, салуатты емір салтына калыптастыру жөніндегі кажетті шараларды орындалуды камтамасыз етіледі.
19. Білім алушылардың, тәрбиеленушілердің оқу жүктемесі, сабак режимі мемлекеттік жаһытға міндегі білім беру стандарттары, санитарлық-эпидемиологиялық ережелер мен нормалар, оқу жоспарлары мен денсаулық сактау және білім беру органдарының үсінімдері нетінде азірлеңген мектеп бекітегін ережелермен айқындалады.
20. Мектеп денсаулық сактау жүйесінің үйімдары білім алушылардың, тәрбиеленушілердің денсаулық жағдайына үнемі бакылау жасауды, оларға медициналық кызмет көрсетуді жүзеге асыруға медициналық пункттер үшін үй-жайлар үсынаады.
21. Коммуналдық мемлекеттік мекемесінде еркіті түрде білім алушылардың өзін-өзі басқару органдары мен білім алушылар үйімдары жасаудына болады. Олар білім алушылардың өзін-өзі басқару органдары туралы Ережеле көрсетілген өкілділікке сәйкес басқаруга катынасады.
22. Басқару органдарының білім алушылардың мүддесіне катысты сұрактарды тәндау кезінде отырыстарына мектеп білім алушылар үйімінен өкілін катыстыра алады және окуши үйімдарына жағетті ақпараттар үсына алады.

33. Мектеп білім алушыларына үлтү, жынысы, тіл, жасы, денсаулық жағдайы, алеуметтік, мұлжытқ және лауазымдық жағдайы, алеуметтік шығу тегі, мекен-жайы, дінге катынасына және наңымына теуелсіз білім алуына кепілдік бериледі.

34. Білім алушыларды қоғамдық-сақси үймдарга, қозғалыстарға мажбурлап кіргізу, сонымен катар оларды осы үймдардың жұмысьна мажбурлап тартуға және үтіттеу компаниялары және саяси ағымдарға мәжбүрлеп катыстыруға жол берілмейді.

35. Мектеп білім алушылары өзін-өзі қызмет көрсетуге және қоғамдық пайдалы еңбек түрлеріне жасы, жынысы, дene мұмкіндіктеріне карай денсаулықтарын корғау және тазалық талаптары мен нормаларын ескере отырып тартылады. Ебектің санитарлық-гигиеналық нормалары мен қаупсіздік техникасының сактауын бакылау мектеп ақимшілігіне, медициналық қызыметкерге, мұғалімдерге, класс жетекшілеріне жүктеледі.

36. Білім алушыларды қоғамдық тапсырманы орындау, спорттық және баска шараларға катысу үшін сабактан болсатуға, қызыметкерлердің және білім алушылардың тікірлерін есепке ала отырып, мектеп ақимшілігінің рұқсатымен белгілі бір жағдайларда жол беріледі. Туристік саяхаттар және экскурсиялар директордың бекіткен мерзімі ішінде педагогикалық көзметкерлердің басшылымын отеді.

Ата-аналардың және өзге де занды өкілдерлін күккіштараты мен міндеттері

37. Кәмелетке толмаған балалардың ата-аналары мен өзге де занды өкілдерінің:

- 1) баланың тілегін, жеке беймділігі мен ерекшеліктерін ескере отырып білім беру үймін таңдауга;
 - 2) ата-аналар комитеттері арқылы мектепті басқару органдарының әдмисына катысуга;
 - 3) мектептен өз балаларының улгеріміне, мінез-құлқына және оқу жағдайларына катысты актарап алуға;
 - 4) өз балаларын оқыту мен тәрбиелуу проблемалары жөнінде психологиялық-медициналық-педагогикалық консультациялардан қарындашылуда көмек алуға;
 - 5) балаларының шарттық негізде косымша қызмет көрсетулер алына жүккінің бар.
38. Ата-аналар мен өзге де занды өкілдер:
- 1) балаларга омірі мен окуы үшін салаатты және қауіпсіз жағдайлар жасауга, олардың ой-әрісі мен дene күшин дамытуды, имандылық әрьесінан қалыптасуын қамтамасыз етуге;
 - 2) балаларды одан әрі жалпы білім берегін мектепке беруді айқындаі отырып, мектеп алды даиралығын қамтамасыз етуге;
 - 3) мектептің жарысында айқындалған кагидарлды орындауга;
 - 4) балалардың оқу орнындағы сабакка баруын қамтамасыз етуге;
 - 5) мектеп жұмыскерлерінің ар-намысы мен калір-касиестін күрметтегеуге;

6) білім беру саласындағы уәкілдегі орган белгілеген, міндетті мектеп формасына койылатын талаптарды орындауга;

7) мектепте белгілінген кім формасын сактауда міндетті.

39. Қоғамдық үйм ретінде мектепте сіншіл және мектептің жалпы ата-аналар комітегтері жұмыс жасайды. Ата-аналар комітетінің жұмысын үймдастыру, оны сайлау тәртібі ережелерін білім беру саласындағы үәкілдегі орган бекітегін үлгілік қағидалар негізінде жүзеге асырылады.

10. ПЕДАГОГИКАЛЫК КЫЗМЕТКЕРЛЕР МӘРТЕБЕСІ

40. Қазақстан Республикасының еңбек заннамасына сәйкес жұмыс беруорі педагогке ол кәсіптік қызметтің жүзеге асыру ушин жагдайлайды қамтамасыз етеді.

41. Педагог кәсіптік қызметтің жүзеге асыру кезінде:

- 1) Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жагдайларды қоспағанда, оны кәсіптік міндеттермен байланысты емес жұмыс түрлеріне таруга;
- 2) олар Қазақстан Республикасының білім беру саласындағы заннамасында көзделмеген есептілкі не акпаратты талап етіп алдыруға;
- 3) Қазақстан Республикасының заңдарында көзделмеген тексерулер жүргізуге;
- 4) оған тауарлар мен көрсетілеттің қызметтерді сатып алу бойынша міндетті жүктеуге жол берілмейді.

42. Мемлекеттік орга білім беру үймдарының педагогтерін олар кәсіптік кызметтің жүзеге асыру кезінде мемлекеттік емес үймдардың іс-шараларын еткізуға тартуға жол берілмейді.

43. Кәсіптік кызметтің жүзеге асыру кезінде педагогтің:

- 1) тиесті білім беру деңгейнін мемлекеттік жалпына міндетті стандарттың талаптары сактаптан көзле кәсіптік қызметті үймдастырудын тәсілдері мен насындарын еркін тандауга;
- 2) лауазымлы адамдар және басқа да тұлғалар тараптынан зансыз араласудан және кедергі көлтіруден коргалуға;
- 3) білім алушылар, тәрбиленушілер және олардың ата-анасы немесе өзге де заңды өкілдері тарапынан кәсібіне күрметтеп каралуына және тиисінде жиңіз-құлъық көрестелуіне;
- 4) кәсіптік кызметтің жүзеге асыру ушин үймадастырушылық және материалдық-техникалық қамтамасыз етілуге және жақетті жагдайлардың жасалуына;
- 5) ғылыми, зерттеу, шыгармашылық, эксперименттік кызметті жүзеге асыруға, педагогтік практикага жана әдістемелер мен технологияларды енгізуға;

- 6) тиісті білім беру деңгейнің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартының талаптары сакталған кезде шыгармашылық бастамаға, оқыту мен тәрбиеледін авторлық бағдарламалары мен әдістерін әзірлеуге және колдануға, оқыту мен тәрбиеледін жана истирділген әдістерін дамытуға және таратуға;
- 7) білім беру бағдарламасына сәйкес оқыту мен тәрбиеледін оку құралдарын, материалдарын және өзге де курагадарын таңдауға;
- 8) білім беру бағдарламаларын, оку жоспарларын, білім беру кызметінің әдістемелік материалдары мен өзге де курауштарын, сондай-ақ оқулыктарды, оқу-әдістемелік кешендер мен оку құралдарын әзірлеуге катысуга;
- 9) жұмыс орны бойынша сайланбалы лауазымға сайлануға және оны аткаруға;
- 10) білім беру сапасын жетілдіруге бағыттаған, оның ішінде білім беру ғымының кызметіне катысты мәселелерді талқылауға катысуга;
- 11) мектепті басқарудын алкалы органдарының жұмысына катысуга;
- 12) бес жылда бір реттеген сиреттей біліктілігін артыруға;
- 13) үздіксіз кәсіптік дамуға және біліктілікти артыру нысандарын таңдауға;
- 14) біліктілік санатының мерзімін бүрын берілуіне;
- 15) кәсіптік кызметіндегі табыстары үшін көтөрмеленуге;
- 16) өзіне кәткесті кабылданатын мектеп директорының актілеріне, арекеттеріне және шешімдеріне жоғары тұрған лауазымды адамдарға немесе солқа шағым жасауға;
- 17) білім алушылар, тәрбиеленушілер және олардың ата-анасы немесе өзге және зандағы өкілдері тараудын ар-намысы мен қадр-касиеціне күрмет жарсатуға күккіші;
- 18) Казахстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де күккіштері бар.
14. Мектепте кәсіптік кызметін жүзеге асыратын педагогке енбегіне акы төлеу жүйесі, лауазымдық айлыққақылар, косьмаша акылар, үстемеакылар және ынтаандыру сипаттындағы баска да телемдер Казахстан Республикасының заңнамасында белгілінген тәртіппен айқындалады.
145. Мектеп педагогтерінің жалакысын тәртіппен айқындалады.
146. Мектепте кәсіптік кызметін жүзеге асыратын педагогтердің айлық жалакысын есептегу үшін бір аптаға нормативтік оку жүктемесі Казахстан Республикасының педагог мартебесі туралы заңнамаға сәйкес айқындалады.
147. Педагогтің кәсіптік кызметіне:
- 1) солтын зандағы күшіне енгін үкіміне сәйкес педагогтің кәсіптік кызметін жүзеге асыру күккішінан айрылған;
 - 2) Казахстан Республикасының зандаударында белгілінген тәртіппен арекетке ыбайтесіз немесе арекет кабілеті шеккейті деп танылған;

- 3) медициналық карсы көрсетілмілер бар, сондай-ақ психикалық, мінездүкүліктық, оның ішінде психиката белсенділік етегін заттарды тұтынуға бағыттысты бузулышулықтары (аурулары) бар, психикалық денсаулық саласында медициналық комек көрсететін үйімдарда есепте тұрган;
- 4) техникалық және кәсіптік, орга білімнен кейінгі, жогары немесе жогары оку орындан кейінгі білімі туралы күжаттары жок адамдар;
- 5) Казахстан Республикасының Еңбек кодексінде көзделген өзге де шектеулер негізінде жіберілмейді.

№3. Педагогтерге:

- 1) ұзактығы күнтізбелік 56 күн жыл сайнғы акы толенетін еңбек демалысна;

- 2) өздеріне кезекті еңбек демалысса берілген кезде күнтізбелік жылда бір рет көміндегі бір лауазымдық айлыққы молшерінде сауқытыруға арналған жәрдемакыға кепілдік беріледі.

№4. Педагогтің жумыс уақыты мен демалыс уақыты режимінің ерекшеліктері білім беру саласындағы уәқілетті орган тиісті саланын үәқілетті органдардымен көлісі бойынша бекітілген кагидарларда айқындалады.

№5. Мекхепте кәсіптік қызметіне алғаш рет кіріскең педагогке бір оку жылы көзөніне тәлімгерлікти жүзеге асыратын педагог бекітілпін беріледі.

№6. Тәлімгерлікти жүзеге асыраны үшін педагогке Казахстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен косымша акы тағенеді.

№7. Тәлімгерлікті үйімдастыру тәртібін және тәлімгерлікти жүзеге асыратын педагогтерге койылатын талаптарды білім беру саласындағы уәқілетті орган айқындаіды.

№8. Педагогтерге біліктілік санаттар білім беру саласындағы уәқілетті орган айқындаітын тәртіппен беріледі (растаяндауды).

№9. Педагог:

- 1) ез кызыметінде тиісті кәсіптік құзыреттердің менгеруге;

- 2) оқыту мен тәрбиеледін педагогтік кабылдаттарын сактауға, оқыту мен тәрбиеледін саласын мемлекеттік жаһына міндетті білім беру стандарттарында көзделген талаптардан темен емес деңгейде қамтамасыз етуге;

- 3) езінің кәсіптік шеберлігін, зерттеу, зиянкерлік және шығармашылық деңгейін үздейіз жетілдруге, оның ішінде біліктілік санаты деңгейін бес жылда бір реттен сиретпей арттыруға (растаяуға);

- 4) педагогтік әлеиті сактауға;

- 5) Казахстан Республикасының заннамасында белгіленген тәртіппен міндетті мерзімдік медициналық карал-текссерулерден етуге;
- 6) білім алушылардың, тәрбиеленушілердің және опардың ата-анасының жемесе өзге де занының ар-намысы мен кадр-касиецен күрметтеуге;
- 7) балаларды занға, адамның және азаматтың қызықтарына, бастандықтарына, ата-анасына, үлкендерге, отбасылық, тарихи және мәдени

құндылыктарға, мемлекеттік рәміздерге күрмет көрсету, жогары имандылық, патриоттық, корылған ортаға үқыпты карау рухында тәрбиелуе;

8) білім алушылар мен тәрбиленушілердің өмірлік дағдыларын, күзыреттерін, өздігінен жұмыс істейін, шыгармашылық кабилеттерін дамытуға және саламатты өмір салты менниетін калыптастыруға;

9) білім беру үйымының басшылына өмірлік киын жағдайда жүрген баланың анықтау фактилері туралы дереке хабарлауға;

10) құқық коригау органдарына және білім беру үйымының басшылығына қылмасынкі не әкімшілік құқық бузушылық белгілері бар әрекеттерді (әрекетсіздік) камелетке толмагандардың жасау Немесе оларға катастырыласаду, оның ішінде білім беру үйымынан тыс жерде қасіткік қызметтіне байланысты өзіне белгілі болған фактілер туралы дереке хабарлауға;

11) білім алушылар мен тәрбиленушілердің оқыту және тәрбиелуе мәселелері бойынша ата-анасына Немесе өзге де заңды өкілдеріне консультация беруге міндетті.

Педагог білім беру процесін саяси үтігтеу, білім алушылар мен тәрбиленушілердің саяси, діни немесе өзге де сеним-нанымдарды қабылдауға не олардан бас тартуга мәжбүрлеу Ушин, алеуметтік, наслідік, үлгітік немесе діни алаудылықты қоздыру, алеуметтік, наслідік, үлгітік, діни немесе тілдік тиесілік белгісі, дінге көзқарасы бойынша азаматтардың ерекшелігін, астамшылығын не кемшіндігін насиҳаттайтын, оның ішінде білім алушыларға Казакстан Республикасының үлттары мен ұлыстарының тарихи, үлгітік, діни және мәдени дастурлары туралы анық емес мәдениеттерді хабарлау арқылы үтітеге Ушин, сондай-ақ білім алушыларды Казакстан Республикасының Конституциясына және Казакстан Республикасының заннамасына кайдағы келегін әрекеттерге итермелеу Ушин тайлаптауға құбылы емес.

Педагогтік адеп жөніндегі көнестің қызметі білім беру саласындағы үзілісті орган бекітеп педагогтік адеп жөніндегі көнестің жұмысын үйнімдістірудын Утілік қаридары негізінде білім беру үйимы айқындастырып жүргізу аспарылады.

Казметкөр мен білім беру үйымының еңбек катынастары Казакстан Республикасының еңбек заннамасымен реттеледі.

11. БІЛІМ БЕРУ ҮЙІМДАРЫНА АЛЫП КІРУТЕ ЖӘНЕ КОЛДАНАУА ТЫЙМ САЛЫНГАН ЗАТТАР ТІЗБЕСІ

1) Каруулар:

- барлық атыс карууы (пистолет, револьвер, винтовка, шолак мылтық және т.б);
- атыс карууның көшірмесі немесе соған ұксайтын каруу;
- атыс карууның құрастырушы белгі (оптикалық құрылғылар/видеоштердерден баска);
- тауды каруу;
- гевматикалық тапаниша, винтовкалар және шарлы каруу;

- сигналды тапанила, ойыншык тапаниналардын барлық түрі;
- шеge кағу мен болттарды үстаратын өндірістік күрылғылар;
- арабалеттер, катапултылар, сунгілер және наизалды курадар;
- жануарларды жансызданырууга арналған курадар;
- мүйзілі малдарды басқаруға арналған естен тандыратын немесе ұрып-согатын курадар;
- атыс каруы түрінде жасалынған тұтактыштар;
- травматикалық және жарық – дыбыстык патрондарымен ұнғысыз кару;

2) қадалғыш / кескін карулар мен еткір заттар:

- балталар, сунгілер мен наизалдардын түрлери, муз шапқыштар;
- жылжымалы немесе лактыратын жүзі бар кез келген ұзындыктагы шапқастар;
- металдан немесе басқа да мықты материалдан жасалынған ықтимал кару ретінде үстаратынын кез келген ұзындыктары шапқастар;
- ас үй шапқастары;
- аң аулайтын (антишылық) шапқастар;
- ашық үстаралар мен еткір лезвиелер (каупті және бір реттік косымша лезвиесі бар үстараларды коса);
- кальшттар мен семсерлер, кылыштын түткасы;
- скальпелдер;
- металды жүлдіздар;
- калалғыш немесе кескін кару ретінде колданылатын өнеркасілтік кураг – жабдықтар, есіктерге арналған темір тескіштер мен бұрғылар, шапқылар, кызмет көрсету шапқастары, араптар бұрағыштар, балталар;
- бұрандилар;
- тери астына дәрі беретін және токитын инелер;
- жүзінін ұзындығы 60 мм асатын кайшылар;
- жүзінін ұзындығы 60 мм асатын жиналмалы, бүктемелі жолға арналған шапқастар;
- 6екіністік кураг-сайманлар.

12. КОММУНАЛДЫК МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕ МУЛКІНІҢ КҮРҮЛГҮ ТӘРГІБІ

- Ж. Коммуналдык мемлекеттік мекеме мұлкінің бағасы онын төнгерімінде айқындалатын занды тұлғанын активтері курайды. Коммуналдык мемлекеттік мекемесінін мұлкі мынашарлары есебінен кальғасады:
- 1) оған менишік иесі берген мүлік;
 - 2) ез кызметі нотижесінде сатып алған мүлік (акшалай кірістерді коса атанды);
 - 3) Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаган өзге де жаржы көздері есебінен күрылады.

13. Коммунальдик мемлекеттік мекеме смета күралдары бойынша белгілген мұлік және оған бекітілген мұлікті дербес иеліктен шыгаруға немесе өзгеше тасілмен иелік етуге құбығы жок.

14. Егер Kazakhstan Республикасының зандарымен мекемеге кіріс ақелетін қызметті жүзеге асыру құбығы берілсе, ол жағайда білім беру отқызуден түсетін акшаны костаганда, мұндай қызметтөн аттынан акша Kazakhstan Республикасының зандарына сәйкес тілесті болжеттін есебіне жапқызылады.

15. Егер Kazakhstan Республикасының зандарына косымша каржыландауды көзі белгіленбесе, мекемениң қызметі тиисті саланың үәкілетті органы немесе жергілікті атқарушы органды бюджеттін не Kazakhstan Республикасы Ұлттық Банкінің болжеттін (шыныстар сметасынан) каржыландырады.

16. Коммунальдик мемлекеттік мекеме бухгалтерлік есеп жүргізеді және Kazakhstan Республикасының зандамасына сәйкес есептік ұснынады.

17. Коммунальдик мемлекеттік мекемесінің каржылық-шарашылық қызметтің тексеру және ревизияны Kazakhstan Республикасы зандамасында белгілінген тәртіппен жергілікті атқарушы орган жүзеге асады.

13. КОММУНАЛЬДИК МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІНДЕГІ ЖҰМЫС ТӘРТІБІ

18. Мекемениң жұмыс тәртібі ішкі енбек тәртібінің кандидатарымен белгіленеді және Kazakhstan Республикасы енбек зандамасының нормаларына кайшы көлмей тиис.

19. Мекеме қызметкерлерін жұмыска кабылауда, оларға енбекакы толеу жүйесі, тәртіптик шараларға және материалдық жауапкершілікке тарту Kazakhstan Республикасының енбек зандамасында корсетілген тәртіппен анықталады.

14. МЕКЕМЕ ҚЫЗМЕТИН МАТЕРИАЛДЫК-ТЕХНИКАЛЫҚ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУДІН КАРЖЫЛАНДЫРУ ҚӨЗДЕРІ

20. Мекеменің қызметтің каржыландауды Kazakhstan Республикасының бюджеттік кодексінде белгілінген тәртіпте жүзеге асырылады.

21. Мекеме өз қызметтің білім алушылардың оқытулы мен тәрбиелетінде арналған мемлекеттік тапсырыстың, сонымен катарап мекемелер мен ұйымдармен жасалған шарашылық көлісім-шарттар негізінде жүргізеді.

22. Мекеме KR заңдылықтарында белгілінген реттеп, Жарғы мен KR зандарында каратын акылы косымша оқыту, басқа да қызметтер есебінен жосымша каражат корларын тартуға құқылы Бұл реттегі кірстерді болу тәртібі мектеп Жарғысына сәйкес өз ішінде анықталады. Кірстер бірнеше дәрежелі шараларды ескере отырып мактасты түрде жүргізіледі.

23. Косымша каражаттарды тарту мектептің бюджеттін көзделінен жалғандағы күндерде жүргізіледі. Егер мектеп күрьыттайтын азаттына асарғы тигізбейді.

24. Мектеп күрьыттайтын көзделінен жалғандағы күндерде жүргізіледі. Егер мектеп күрьыттайтын азаттына асарғы тигізбейді.

25. Мектеп мұлқі мен каражатының калькагасу қоздері мыналар:

- 1) Республикалық және жергілікті бюджеттің қаралаттар;
- 2) Мектептің өз мемлекіндегі мұлтқындың өкілетті органдары берген мұлтқытері;
- 3) Косымша ақылы білім беру қызыметі есебінен түстегі кіріс;
- 4) Занды және жеке тұлғалардың еркін турде көрсеткен көмектері;
- 5) Казакстан Республикасы зандылықтарына сәйкес келетін басқа да мемлекеттік мемлекеттік мекемелердің өзінен түстегі кіріс.

жаржылар.

15. КҮРҮЛТАЙКУЖАТТАРЫНА ӨЗГЕРИСТЕР МЕН ТОЛЫКТЫРУЛАР ЕҢГІЗ ТАРТЫБІ

- Мемлекеттің қорылған күштің орталықтық жағдайдағы қызметтерінің шешімі бойынша жүзеге астырылады.
- Мемлекеттің қорылған күштің орталықтық жағдайдағы қызметтерінің шешімі бойынша жүзеге астырылады.
- Мемлекеттің өз жұмысының ерекшеліктеріне сәйкес шетелдік білім беру, науқым және мәдениет үйімдермен, халықаралық үйімдермен және мемлекеттің тікелей байланыстар орнатуға, ынтымдастырылған туралы еki жастан және көп жакты шарттар жасасуға, білім алушылар, магистранттар, шолаготор және ғылыми қызметкерлер алмасудын халықаралық библиотекаларына көтүсуга, білім беру саласындағы халықаралық үйметтік емес үйімдерге (кодындастырылға) кіруге қылғы бар.

16. ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ЫНТЫМАКТАСТЫҚ ЖӘНЕ ҚЫЗМЕТ

- Халықаралық ынтымдастырылған Казакстан Республикасының заннамасы және Казакстан Республикасының халықаралық шарттары негізінде жүзеге астырылады.
- Мектептің өз жұмысының ерекшеліктеріне сәйкес шетелдік білім беру, науқым және мәдениет үйімдермен, халықаралық үйімдермен және мемлекеттің тікелей байланыстар орнатуға, ынтымдастырылған туралы eki жастан және көп жакты шарттар жасасуға, білім алушылар, магистранттар, шолаготор және ғылыми қызметкерлер алмасудын халықаралық библиотекаларына көтүсуга, білім беру саласындағы халықаралық үйметтік емес үйімдерге (кодындастырылға) кіруге қылғы бар.

17. КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІН ҚАЙТА ҰЙЫМДАСТАРЫ РАТАГУ ШАРТТАРЫ

- Коммуналдық мемлекеттік мекемесін қайта ұйымдастыру және тарату

Казакстан Республикасының заннамасына сәйкес жүзеге астырылады.

18. КОММУНАЛДЫҚ МЕМЛЕКЕТТІК МЕКЕМЕСІН ФИЛИАЛДАРЫ МЕН ӨКІЛДІКТЕРІ ТУРАЛЫМӘЛІМЕТТЕР

- Коммуналдық мемлекеттік мекемесін филиалдары мен өкілдіктері жок.

«Актаобе қаласының білім берлігі»
мемлекеттік мекемесінің
«Халық Достапова атындағы № 4 мектеп» коммуналдық
мемлекеттік мекемесінің директоры
Б.С.Алиева

Қимнек түрліктердегі өткізу

«Академиялық ғылым жөнімі»

Мемлекеттік мектемчи

«Халықаралық айнадар № 14 орта мектебі»

Конын жарнаптык мектемчи

Айнеба Б.С.

Мемлекеттік мектемчи

Айнеба Б.С.